

pavel.tuleja@fvp.slu.cz

Ústav veřejné správy a sociální politiky

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

VZÁJEMNÝ VZTAH MEZI NEZAMĚSTNANOSTÍ A VOLNÝMI PRACOVNÍMI MÍSTY

TEORIE PRACOVNÍHO TRHU

CÍL TEMATICKÉHO CELKU

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- analyzovat vzájemný vztah mezi nezaměstnaností a volnými pracovními místy, a to pomocí teoretického konceptu Beveridgeovy křivky,
- popsat Beveridgeovy křivky v České republice a jejích regionech,
- provést klasifikaci krajů České republiky, a to na základě umístění jejich Beveridgeových křivek.

KLÍČOVÁ SLOVA

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- Beveridgeova křivka,
- poptávkově deficitní nezaměstnanost.

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- **Beveridgeova křivka:** křivka zobrazující vzájemný vztah mezi mírou nezaměstnanosti (iu) a mírou volných pracovních míst (iv).
- pomocí křivky můžeme identifikovat tyto typy nezaměstnanosti:
 - poptávkově deficitní,
 - frikční,
 - strukturální,
- **poptávkově deficitní nezaměstnanost:** nezaměstnanost, která nastává v okamžiku, kdy počet jednotlivců hledajících práci (nezaměstnaných) převyšuje počet volných pracovních míst,
- k analýze zdroje změn v rovnovážné míře využijeme:
 - koeficient úrovně agregátní poptávky,
 - koeficient úrovně strukturálních změn
 - a koeficient úrovně hledací schopnosti.

TEORETICKÝ PŘÍSTUP

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- Blanchard-Diamondův model.
- rozděluje pohyby nezaměstnanosti a volných pracovních míst na pohyby způsobené:
 - šoky z nabídky práce,
 - realokací práce,
 - agregátními aktivitami,
- **agregátní aktivity:** ovlivňují pohyby nezaměstnanosti a volných pracovních míst v krátké a středně dlouhém období,
- **šoky z nabídky práce a realokace práce:** ovlivňují pohyby nezaměstnanosti a volných pracovních míst v dlouhém období.

BEVERIDGEOVY KŘIVKY V ČESKÉ REPUBLICCE A JEJÍCH REGIONECH

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- **vývoj v období 1994-2002:** šok způsobený změnou agregátních aktivit,
- **1994-1996:** zvýšení strukturální a frikční nezaměstnanosti, posun křivky doleva nahoru,
- **1997-1999:** pohyb po křivce doprava, prohloubení poptávkové deficitní nezaměstnanosti,
- **2000-2001:** posuny křivky doleva nahoru, nárůst strukturální nezaměstnanosti,
- **2002:** protisměrný pohyb dolů doprava, mírný nárůst a snížení počtu volných pracovních míst.

KLASIFIKACE KRAJŮ DLE UMÍSTĚNÍ BEVERIDGEOVY KŘIVKY

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- výpočet míry nepodobnosti krajů → Manhattanská vzdálenost.
- hierarchická shluková analýza → metoda nejvzdálenějšího souseda.
- **klasifikace krajů:** pět typů umístění Beveridgeových křivek.

SHRNUTÍ TEMATICKÉHO CELKU

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- zabývá se teoretickým přístupem k analýze vztahu mezi nezaměstnaností a volnými pracovními místy, k čemuž využívá Beveridgeovu křivku jako nástroj pro identifikaci různých typů nezaměstnanosti,
- zaměřuje se na vývoj Beveridgeových křivek v České republice a jejich regionech,
- popisuje tvorbu klasifikace krajů podle umístění jejich křivek.

SEZNAM UVEDENÝCH POJMŮ

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- Beveridgeova křivka,
- Blachard-Diamondův model,
- dendogram,
- frikční nezaměstnanost,
- koeficient úrovně agregátní poptávky,
- koeficient úrovně hledací schopnosti,
- koeficient úrovně strukturálních změn,
- Manhattanská vzdálenost,
- metoda nejvzdálenějšího souseda,
- míra nepodobnosti,
- míra volných pracovních míst,
- poptávkově deficitní nezaměstnanost,
- strukturální nezaměstnanost.

SEZNAM KONTROLNÍCH OTÁZEK

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

- Co je Beveridgeova křivka a jakou roli hraje při analýze trhu práce?
- Jaké jsou hlavní typy nezaměstnanosti identifikované pomocí Beveridgeovy křivky?
- Jaký byl vývoj Beveridgeových křivek v České republice v období v 90. letech?
- Jaké faktory ovlivňují umístění Beveridgeovy křivky v jednotlivých krajích?

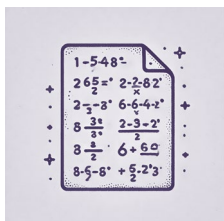

CVIČNÉ PŘÍKLADY

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

Příklad 1

- **Příklad:** Analyzujte vývoj Beveridgeovy křivky v České republice v období 1994-2002.
- **Řešení:** V období 1994-1996 došlo k mírnému zvýšení podílu strukturální a frikční nezaměstnanosti, což se projevilo posunem křivky směrem doleva nahoru. V letech 1997-1999 došlo k pohybu po křivce směrem doprava, což znamená prohloubení poptávkové deficitní nezaměstnanosti. V období 2000-2001 dochází k posunům křivky směrem doleva nahoru, což svědčí o nárůstu strukturální nezaměstnanosti. V první polovině roku 2002 došlo k protisměrnému pohybu opačným směrem, což znamená dolů doprava, což vyjadřuje mírný nárůst a současné snížení počtu nabízených volných pracovních míst.

Příklad 2

- **Příklad:** Vysvětlete, jaké faktory ovlivňují umístění Beveridgeovy křivky v jednotlivých krajích.
- **Řešení:** Umístění Beveridgeovy křivky v jednotlivých krajích je ovlivněno několika faktory, jako je míra nezaměstnanosti, počet volných pracovních míst, strukturální změny v ekonomice, úroveň agregátní poptávky a efektivnost hledacího procesu. Například v krajích s vysokou mírou nezaměstnanosti a nízkým počtem volných pracovních míst se Beveridgeova křivka posouvá směrem doprava, což svědčí o poptávkové deficitní nezaměstnanosti. Naopak v krajích s nízkou mírou nezaměstnanosti a vysokým počtem volných pracovních míst se křivka posouvá směrem doleva.

pavel.tuleja@fvp.slu.cz

Ústav veřejné správy a sociální politiky

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO
VĚROUŠENÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	NPO SU – Transformace formy a způsobu vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-16611/2022

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

DĚKUJI ZA POZORNOST.

VZÁJEMNÝ VZTAH MEZI NEZAMĚSTNANOSTÍ A VOLNÝMI
PRACOVNÍMI MÍSTY